

DUK. Ar darbdavys turi teisę prašyti kandidato į darbuotojus arba darbuotojo pateikti teistumo pažymą?

2021-02-08

Lietuvos Respublikoje su teistumu susijusių duomenų tvarkymas su darbo santykiais susijusiam kontekste yra reguliuojamas [Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo](#) (toliau – ADTAĮ) 5 straipsnio 1 dalyje, nustatančioje, kad „[...] draudžiama tvarkyti kandidato, pretenduojančio eiti pareigas arba atlikti darbo funkcijas, ir darbuotojo asmens duomenis apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas, išskyrus atvejus, kai šie asmens duomenys būtini norint patikrinti, ar asmuo atitinka įstatymuose ir įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus pareigoms eiti arba darbo funkcijoms atlikti“.

Atsižvelgiant į tai, darbdavys, prašydamas pateikti teistumo duomenis, turi turėti konkrečiame įstatyme ir įgyvendinamajame teisės akte įtvirtintą teisę reikalauti iš darbuotojo ar kandidato į darbuotojus teistumo duomenų. Jeigu darbdaviui joks įstatymas nenumato galimybės tvarkyti kandidato į darbuotojus ar darbuotojų teistumo duomenų, darbdavys negali tokio pobūdžio asmens duomenų prašyti pateikti. Pavyzdžiui, [Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo](#) 30 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad „[...] darbdavys, ketindamas įdarbinti asmenį vykdyti profesinę veiklą ar priimti asmenis savanoriškai veiklai, susijusiai su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytose įstaigose, įmonėse ir organizacijose ar priimdamas dirbti į šio straipsnio 3 dalyje nurodytą sąrašą įtrauktus darbus, gali priimti asmenį į darbą ar vykdyti tokią savanorišką veiklą tik gavęs iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro informaciją, kad asmuo nėra teistas už nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje“. Tokiu atveju darbdavys, prieš priimdamas asmenį į nurodytas pareigas, turi teisę kreiptis į Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą, valdomą Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir gauti duomenis tokia apimtimi, kuri nustatyta teisės aktuose.